

43. Fundur svæðisráðs suðursvæðis, 18. september 2015 kl. 12:00 í fundarsal Ráðhússins á Höfn.

Mættir: Björn Ingi Jónsson, Þórhildur Á. Magnúsdóttir, Sigurlaug Gissurardóttir, Hugrún Harpa Reynisdóttir, Snævarr Guðmundsson, Guðrún Inga Bjarnadóttir einnig þjóðgarðsstarfsmennirnir: Helga Árnadóttir sérfræðingur á Höfn og Regína Hreinsdóttir þjóðgarðsvörður sem ritaði fundargerð.

Dagskrá:

1. Fundarmenn kynna sig
2. Kosning formanns og varaformanns
3. Kynning á starfinu á suðursvæðinu
4. Deiliskipulag í Skaftafelli og framkvæmdir á næstunni
5. Hugmyndir landeigenda Skaftafelli III og IV
6. Kynna vinnu að atvinnustefnunni
7. Fundur með hagsmunaaðilum í ferðaþjónustunni/afþreyingu
8. Önnur mál

1. Umhverfisráðherra skipar svæðisráð fyrir hvert rekstrarsvæði til fjögurra ára í senn. Í nýskipuðu svæðisráði sitja áfram Björn Ingi Jónsson og Sigurlaug Gissurardóttir en inn koma fjórir nýir aðilar: þær Hugrún Harpa Reynisdóttir og Þórhildur Ásta Magnúsdóttir tilnefndar af sveitarfélaginu, Snævar Guðmundsson fulltrúi umhverfisverndarsamtaka og Guðrún Inga Bjarnadóttir fulltrúi útivistarsamtaka. Teknar voru niður upplýsingar um síma og netföng allra aðila til hagræðingar.
2. Kosning formanns og varaformanns. Svæðisráð kýs sér formann og varaformann úr röðum sveitarstjórnarmanna. Björn Ingi bar upp þá tillögu að hann tæki sæti formanns svæðisráðs, en hann hefur verið varaformaður til margra ára, og stakk upp á Hugrúnu Hörpu Reynisdóttur sem varaformanni. Var tillagan samþykkt einróma.
3. Kynning á starfinu á suðursvæðinu. Starfsmenn þjóðgarðsins kynntu starfið á svæðinu fyrir fundarmönnum og var það nokkuð ítarleg yfirferð til að gefa nýjum svæðisráðsmönnum hugmynd um umfang starfseminnar. Helga Árnadóttir fór yfir starfsemina á austurhluta suðursvæðisins m.a. fjölda starfsmanna, opnunartíma gestastofunnar, gestafjöldi sumar og vetur, sölutölur fyrir minjagripaverslunina, bókunarþjónustu og þjónustukönnun sem gefur mjög jákvæðar niðurstöður. Þá fór hún yfir helstu verkefni landvarða við móttöku og landvörslu sem og fræðsluferðir. Hún sýndi fundarmönnum nýtt gönguleiðakort af suðursvæðinu í bæklingi sem var gefinn út í vor og kynnti gönguleiðir sem hafa verið stikaðar, merkingar og skilti á suðursvæðinu og fór yfir hvar landverðir hafa sinnt eftirliti utan þjóðgarðs í samstarfi við ýmsa aðila. Þá nefndi hún að hún tæki þátt í ýmsum samstarfsverkefnum fyrir hönd þjóðgarðsins.

Regína kynnti starfsemina í Skaftafelli, m.a. fjölda starfsmanna og hvernig þeir skiptast milli hinna ýmsu starfa. Fram kom að 7 starfsmenn af 28 unnu við landvörslu og upplýsingagjöf í sumar en aðrir við veitingasölu, verslun, umsjón tjaldsvæðis og ræstingar. Fram kom að sumarstarfsmönnum og starfsmannavikum hefur fjölgað töluvert frá í fyrra, en einnig að starfsmannahúsnæði er orðið alltof lítið og takmarkar möguleika á fjölgun starfsmanna og jafnframt að það húsnæði sem er til staðar þarfnast viðhalds. Miklar hagræðingar voru gerðar á starfseminni í sumar þar sem afgreiðslurýmum var skipt upp, kominn er sér inngangur í veitingasölu og einnig er búið að skipta upp afgreiðslu fyrir verslun, móttöku og tjaldsvæði sem áður fór allt fram við sama borð. Tjaldafgreiðsla var færð yfir á tjaldsvæðið og aðgangi að því lokað fyrir daggesti þannig að einungis bílar tjaldgesta voru inni á tjaldsvæðinu. Farið var

yfir þróun á gestafjölda sumar og vetur og útskýrði talningar sem liggja að baki þeim upplýsingum. Farið var yfir hvaða verkefnum væri brýnt að sinna sem fyrst s.s. byggingu starfsmannahúsnæðis, endurbætur á tjaldsvæði, fjölgun salerna, fjölgun og endurskipulagning bílastæða og viðhald göngustíga.

4. Regína fór yfir vinnu við breytingar á deiliskipulag í Skaftafelli og helstu framkvæmdir sem eru fyrirhugaðar á næstunni. Meðal annars er gert ráð fyrir breytingum á legu bílastæða og að útbúið verði torg framan við Skaftafellsstofu þar sem hægt verði að koma upp einskonar útisýningu með upplýsingum um svæðið, gönguleiðir ofl. Þá verður aðkomu að tjaldsvæði breytt og komið upp nýju þjónustuhúsi vestast á tjaldsvæðinu. Af helstu framkvæmdum má nefna að lokið verður viðgerðum á þaki og lofti þjónustumiðstöðvarinnar, einnig lokið við breytingar á eldhúsi og veitingasölurými. Haldið verður áfram endurbótum á stíg að Svartafossi og næsta vor verður lagt slitlag á gönguleið að Skaftafellsjökli.

Björn Ingi þurfti að bregða sér af fundi og bað Regínu að kynna lið nr. 6 á meðan um vinnu að atvinnustefnu þjóðgarðsins og var hann þá tekinn á undan lið nr. 5.

5. Drög að atvinnustefnu fyrir Vatnajökulsþjóðgarð sem voru unnin af Alta, voru kynnt stjórn og svæðisráðum í desember 2013. Ákveðið var að Regína sendi þau drög til fundarmanna til kynningar. Í stefnunni eru meðal annars drög að nokkrum tegundum af samningsrömmum. Umræða skapaðist um atvinnustefnuna og markmið hennar. Sú hugmynd kom fram að þjóðgarðurinn gæti sett í auglýsingu fyrir veturinn að hann beindi þeim tilmælum til allra sem væru að fara með einhverskonar ferðir á jökulinn að þeir myndu nota viðmið Vakans „203 Gönguferðir um jökla og fjöll“ t.d. hvað varðar hlutfall viðskiptavina á leiðsögumann og öryggisþætti. Snævarr spurði hvort ekki væri hægt að setja almennar reglur um ferðir á jökulum og íshella þar með talda, því ekki væri auðvelt að setja nema e.k. varúðarreglur um ferðir í íshella eðlis þeirra vegna. Guðrún Inga taldi að það hlyti að vera hægt að setja reglur um bann við umferð á ákveðnum svæðum og vísaði í akstursbannsvæði á Hvannadalshnjúk því til stuðnings. Sigurlaug taldi einnig mikilvægt að greina svæðin niður með tilliti til þess hvort og þá hvernig atvinnustarfsemi mætti stunda þar og taka frá svæði þar sem atvinnustarfsemi væri ekki leyfileg. Ákveðið var að Regína myndi senda tengla á atvinnustefnur ýmissa þjóðgarða til svæðisráðsmeðlima til kynningar.
6. Björn Ingi sneri aftur á fundinn og kynnti hugmyndir landeigenda að Skaftafelli 3 og 4 en þeir hygja á byggingu smáhýsa til útleigu á landi sínu nokkuð sunnan við þjóðgarðsmörk í Skaftafelli. Fundarmenn eru sammála um að fara verði varlega í hverskonar uppbyggingu á þessum stað þar sem sjónræn áhrif verði alltaf mjög mikil hvort sem er horft í átt til þjóðgarðs af þjóðvegi eða úr þjóðgarðinum t.d. ofan af heiði. Bent er á að um sé að ræða einstæða landslagsheild þar sem Skeiðarársandur er stærsti virki jökulsandur í heimi. Fundarmenn leggja til að rætt sé um þetta í tengslum við aðra uppbyggingu í Örafum, s.s. lóðir fyrir aðra atvinnustarfsemi og starfsmannahús þeim tengd þannig að það myndi eina heild en það verði ekki byggð allsstaðar. Nýlega var fundur vegagerðarinnar og sveitarfélagsins með landeigendum í Örafum um breytingu hringvegarins og leggja svæðisráðsmenn áherslu á að horft sé á þetta erindi í samhengi við hugsanlega uppbyggingu í tengslum við það.
7. Björn Ingi fræddi fundarmenn um það að á döfinni er að halda fundi með hagsmunaaðilum í afþreyingarferðaþjónustu í tengslum við atvinnustefnu Vatnajökulsþjóðgarðs. Lagt er til að allir aðilar sem eru með starfsemi á svæðinu yrðu boðaðir á fundi með svæðisráðinu þar sem

þeim gæfist kostur á að kynna starfsemi sína og hugmyndir sínar um áframhaldið. Rætt var um hvernig væri best að ná til allra þar sem fjölmargir aðilar þjóða upp á ferðir og þjóðgarðsstarfsmenn hafa ekki vitneskju um alla. Það kom fram sú hugmynd að setja tilkynningu í blöðin að þeir sem ætla að vera með ferðir á jökla, eða almennt í þjóðgarðinn verði að sækja um að koma í viðtal við svæðisráð vegna atvinnustefnunnar. Svæðisráðsmenn og þjóðgarðsstarfsmenn fara að vinna í að kynna sér atvinnustefnur annarra og áfram verður unnið að því að undirbúa slík viðtöl sem best.

8. Önnur mál. Helga minnir svæðisráðsmenn á vegamálin, en aðgengi að sumum svæðum eins og Heinabergssvæðinu og Hoffellsjökli er mjög ábótavant. Einnig varpar hún upp spurningu um hvort þjóðgarðurinn eigi að setja merkingar við landamörk þar sem þau liggja að þjóðgarðsmörkum til að benda gestum á að það sé ekki sjálfsagt að ganga um þau lönd. Lagt til að reynt sé t.d. að stíka hringleiðir sem leiða ferðafólk um slóðir innan garðsins þar sem gönguleiðir liggja nálægt öðrum jörðum.

Fundi slitið kl.15:37